

1. Obiekt

STAJNIE II i III oraz POWOZOWNIA (5)
w Państwowym Stadzie Ogierów

2. Czas powstania

XVII/XVIII (?)
1829

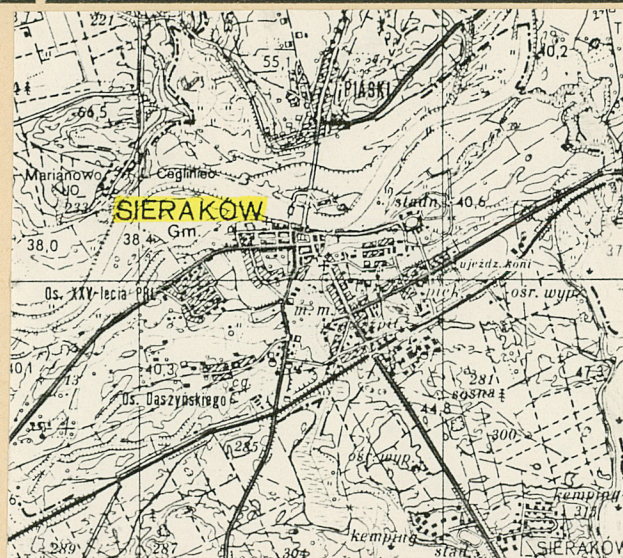
3. Miejscowość

S I E R A K Ó W

11.

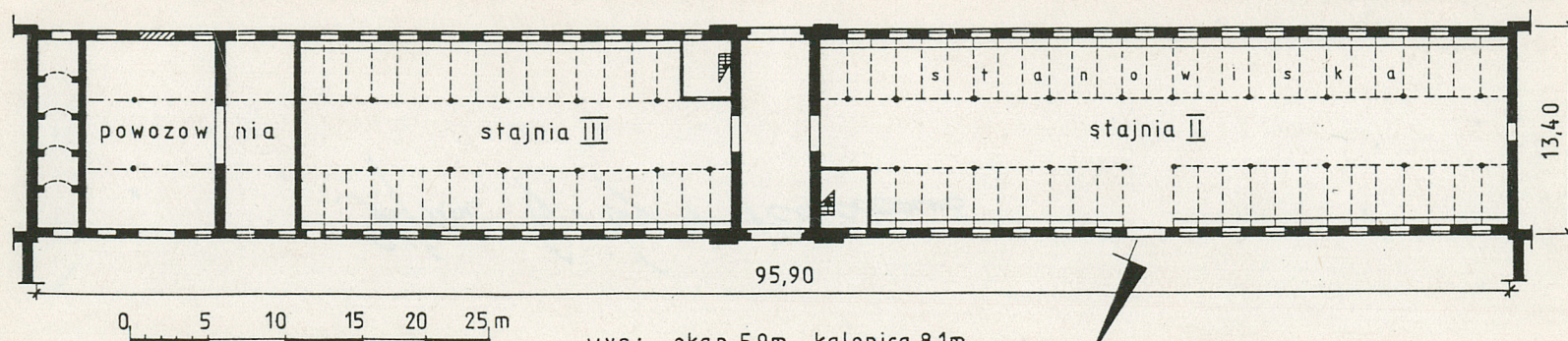

fot. 1 - fasada pn., widok od zach.

przekrój poziomy

plan orientacyjny 1:100 000

wys.: okap 5,9m kalenica 8,1m

4. Adres

ul. Zamkowa

64-410 Sieraków

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo poznańskie

gmina Sieraków

5. Poprzednie nazwy miejscowości

1388: Syracovo

niem.: Zirke

7. Przynależność administracyjna
1 VI 1975

województwo poznańskie

powiat Międzychód

8. Właściciel i jego adres

Państwowe Stado Ogierów

ul. Zamkowa

64-410 Sieraków

9. Użytkownik i jego adres

Państwowe Stado Ogierów

ul. Zamkowa

64-410 Sieraków

10. Rejestr zabytków:

Nr 2179/A data 16.X.1989

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Wg Nowickiej - Posłusznej budynki tworzące podkowę wokół wielkiego dziedzińca są pozostałością dawnego folwarku sierakowskiego; pochodzą z przełomu XVII i XVIII wieku i zostały gruntownie przebudowane w 1829 roku dla potrzeb nowopowstałego stada. Wg Katalogu Zabytków Sztuki (t. V, zesz. 13) zabudowania stada zgrupowane wokół wielkiego dziedzińca powstały w 1829 r.

Stajnie II i III oraz powozownia sytuowane przy wielkim dziedzińcu powstały najpóźniej w 1829 roku; następnie kilkakrotnie, lecz w niewielkim stopniu przebudowywane (m.inn. rozbudowa powozowni kosztem stajni III) przetrwały w pierwotnej formie architektonicznej, z zachowaniem pierwotnych elementów konstrukcyjnych. Budynki stajni i powozowni posiadają skromne cechy późnoklasycystyczne.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Budynek sytuowany 100 m na pd. od "pałacu" po przeciwnej stronie wielkiego dziedzińca; tworzy pd. pierzeję zabudowy.

Ściany murowane z cegły ceramicznej pełnej z użyciem kamienia polnego, na zaprawie wapiennej.

Strop drewniany, belkowy, z podsufitką, wsparty na dwóch masywnych drewnianych podciągach spoczywających na dwóch rzędach słupów (pierwotnie zapewne drewnianych) drewnianych i żeliwnych.

Wieżba dachowa drewniana, płatwiowo - kleszczowa z wysoką ścianką kolankową dwoma ściankami stolcowymi i z zastrzałami.

Pokrycie dachu: płyty azbestowo - cementowe faliste na deskowaniu (pierwotnie papa na deskowaniu).

Posadzki: na parterze cementowe, na poddaszach drewniane, deskowe.

Schody (wewnętrzne) drewniane, policzkowe, jednobiegowe, strome.

Otwory okienne i drzwiowe stajni i powozowni prostokątne. Okna z ceglanymi nadprożami: z zewnątrz prostymi, pseudołukowymi; od wewnątrz - łukowymi; okna żeliwne, pojedynczo szklone, wielopolowe; wrota z nowymi, stalowymi nadprożami i zmienioną stolarką. Wrota w zryzalitowanej części centralnej (w przejeździe) prostokątne, zamknięte półkoliście; wrota dwuskrzydłowe, drewniane, z półkolistym naświetlem (nowe).

Budynek wzniesiony na rzucie silnie wydłużonego prostokąta w układzie konstrukcyjnym podłużnym trzytraktowym, z traktem środkowym znacznie szerszym od bocznych; lekko zryzalitowany przejazd w części centralnej w układzie poprzecznym, jednotraktowy; przejście przy powozowni i domu mieszkalnym - jednotraktowe w układzie poprzecznym.

Bryła: budynek wzniesiony w zwartej zabudowie wielkiego dziedzińca, ścianami szczytowymi styka się z domami mieszkalnymi; parterowy z magazynowym poddaszem nakryty niskimi dachami dwuspadowymi; nieco wyższa część centralna nakryta dachem dwuspadowym o kalenicy prostopadłej do kalenicy dachu korpusu.

Elewacje podłużne (pn. - frontowa i pd.) otynkowane, pomalowane farbami emulsyjnymi, rozcłódkowane pasem szerokiego gzymsu międzykondygnacyjnego; z otworami (oknami i wrotami) rytmicznie powtarzającymi się w płytkich, obszernych

14. Kubatura		15. Powierzchnia użytkowa	
stajnie	3870 m ³	stajnie	905 m ²
powozownia	730 m ³	powozownia	155 m ²
przejazd	440 m ³	przejazd	60 m ²
poddasza	3190 m ³	poddasza	1140 m ²
łącznie	8230 m ³	łącznie	2260 m ²

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

- zmieniono pokrycie dachu;
- wykonano nowe posadzki;
- powiększono powozownię (zmniejszając stajnię III);
- wykonano nowe tynki zewnętrzne;
- założono nowe wrota;
- założono instalację odgromową;
- prowadzono bieżące naprawy i remonty;

16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
stajnie, powozownia	stajnie, powozownia
19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	

- ogólny stan zachowania: bardzo dobry;
- zniszczony mechanizm zegara nad przejazdem;
- drewno więzby lokalnie toczone przez owady - techniczne szkodniki drewna;

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

- naprawa zegara;
- zabezpieczenie więzby;

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Słownik historyczno - geograficzny województwa
poznańskiego w średniowieczu - kartoteka.

Księga środków trwałych Państwowego Stada Ogierów
w Sierakowie.

22. Bibliografia

Handbuch des Grundbesitzes im Deutschen Reiche,
VII. Band, Provinz Posen, Berlin 1905

Handbuch Berlin 1913

Księga adresowa gospodarstw rolnych województwa
poznańskiego, Poznań 1926

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, tom V, zeszyt 13,
Warszawa 1968

Nowicka - Posłuszna A.: Sieraków, Państwowe Stado
Ogierów 1829 - 1979, Poznań 1979

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst Klaudia Krajewska, IX 1990

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki Klaudia Krajewska, IX 1990

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. Klaudia Krajewska, IX 1990

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów MNr i PRS Szreniawa

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

2 załączniki

1. Miejscowość

S I E R A K Ó W

2. Obiekt (nazwa, jak w karcie)

STAJNIE II i III oraz
POWOZOWNIA (5) w Państwo-
wym Stadzie Ogierów

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

dokończenie rubryki 13, plan sytuacyjny, fotografie

dokończenie rubryki 13

płyacinach; nieomal symetryczne, analogiczne; trzydziestotrzyosiowe; z jednoosiowymi, lekko zryzalitowanymi partiami środkowymi, zaakcentowanymi szerokimi pilastrami dźwigającymi trójkątne frontony w których koliste tarcze (nieczynnego dziś) zegara i szesnastoosiowymi partiami bocznymi; w jednoosiowych częściach środkowych bramy przejazdowe zamknięte półkoliście (ponad bramą, w elewacji pn. kamienna tablica wmurowana w 1929 roku, upamiętniająca 100-lecie istnienia stada). Do ścian wsch. i zach. przylegają domy mieszkalne.

Wewnątrz: na parterze stajnie i powozowania, na poddaszu dwa oddzielne (ponad wsch. i zach. częścią budynku, po bokach przejazdu), jednoprzestrzenne magazyny. Na parterze, w części zach. stajnia II ze stanowiskami dla 50 koni umieszczonymi wzdłuż zewnętrznych ścian oraz wyodrębnione niewielkie pomieszczenie: paszarnia i schody na poddasze. Na parterze, w części wsch.: nieco mniejsza stajnia III ze stanowiskami dla 32 koni sytuowanymi wzdłuż ścian zewnętrznych i (w niej) wyodrębniona paszarnia ze schodami na poddasze oraz (na wsch. od stajni III) powozowania; pomiędzy powozownią a domem mieszkalnym wąski trakt komunikacyjny łączący dziedziniec z terenem leżącym na pd. od stajni i powozowni.

Wyposażenie: drewniano - żelazne stanowiska ze żłobami wykonanymi z cegły i sztucznego kamienia, i (nowszyimi) poidłami.

Instalacje: wodna, elektryczna, odgromowa.

SPIS FOTOGRAFII :

fot. 1 - fasada pn. - widok od zach.

fot. 6 - tarcza zegara we frontonie pn.

fot. 2 - fasada pn. - widok od wsch.

fot. 7 - tablica pamiątkowa w ryzalicie pn.

fot. 3 - zach. cz. elewacji pd.

fot. 8 - półkroźeta nad wrotami

fot. 4 - ryzalit środkowy w elewacji pd.

fot. 9 - wnętrze stajni II - widok ogólny

fot. 5 - ryzalit w elewacji pn.

fot. 10 - boksy w stajni III

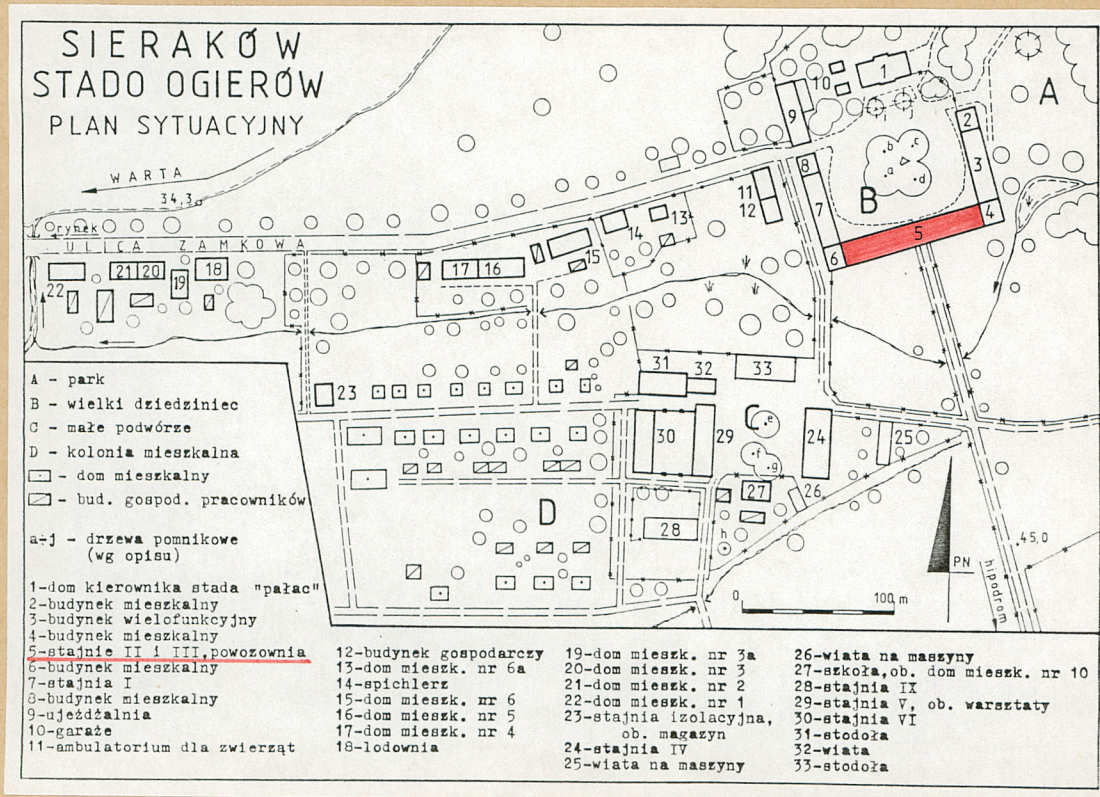
fot. 11 - sklepienie traktu komunikacyjnego przy powozowni

Wzór ODZ 1978 r.

Wkładkę założył: Klaudia Łajczak

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: MNR 1 PRS 82 RENIAWA

2

3

1. Miejscowość

SIERAKÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

STAJNIE II i III oraz
POWOZOWNIA

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

fotografii

4

5

6

7

8

9

10

11